

KOUVOLLA

Kouvolan hyvinvointisuunnitelma 2025-2029

Osana talousarviota

LUONNOS

Hyvinvointisuunnitelma 2025-2029

- Laki sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä 6 §:n mukaan kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.
- Kunnassa on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.
- Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.
- Hyvinvointisuunnitelma on osa lakisääteistä hyvinvointikertomusta.

Hyvinvointisuunnitelma 2025-2029

- Hyvinvointisuunnitelma on Kouvolassa aikaisemmin hyväksytty kaupunginvaltuustossa keväällä yhtä aikaa hyvinvointikertomuksen kanssa.
- Jatkossa hyvinvointisuunnitelma on osa talousarvioita, jossa huomioidaan HYTE-kertoimen tulos- ja prosessi-indikaattorit.
- Hyvinvointisuunnitelman tuloksia raportoidaan osana talousarviotavoitteiden raportointia ja keväällä hyvinvointikertomuksessa. Nämä kiinnitetään kaupunkistrategiaan.
- Hyvinvointikertomuksessa kuvataan vuosittain kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa indikaattoreiden avulla.
- Kertomuksessa tehdään nostot positiivisista sekä negatiivisista kehityskuluista.
- Näistä johdetaan sitovat hyvinvointisuunnitelman vuositavoitteet ja toimenpiteet talousarviokirjaan.
- Valtuustokauden hyvinvointikertomus tehdään 2029 keväällä, johon kootaan valtuustokauden tieto.

Hyvinvointisuunnitelman valmistelussa 2025–2029 on huomioitu seuraavat asiat:

1. Kaupunkistrategia
2. HYTE-kertoimen tulos- ja prosessi-indikaattorit
3. Vanhojen suunnitelmien 2022-2025 (kaikkien Kouvola, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja osallisuussuunnitelma) tavoitteet
4. Valtuustotason tavoite: Hyvinvoiva kuntalainen
5. Hyvinvointikertomuksen positiiviset ja negatiiviset kehityskulut
6. Kytkeytyminen palveluiden tavoitteisiin ja käyttösuunnitelmaan

Kaupunkistrategiaan vaikuttavat alueelliset ohjelmat/suunnitelmat 2025

KOUVOLA

Kymenlaakson maakuntaohjelma 2026-2029; (päättösenteko 12/2025) Painopisteet 1. Kestävä elinvoima ja investoinnit, 2. Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt, 3. Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto

Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus 2026-2029; (päättösenteko xx/2025)
Painopisteet 1. Terveelliset ja hyvinvointia tukevat elintavat, 2. Merkityksellinen elämä ja turvallinen arki

**Kaupunki
-strategia
ja visio**

Kouvola – Kaakkois-Suomen keskus

Aktiivisten kaupunki keskel kaikkee

Arvot:
*Yhdessä
Kestävästi
Kehittäen*

**Strategia-
tavoitteet**

Asuminen
–
Turvallinen
kotipesä

Liikunta ja
kulttuuri –
Värikäs
pelikenttä

Kestävä
elämäntapa –
Luonnollinen
perusta

Kasvatus ja
opetus –
Kaikkien
kampus

Työelämä –
Moderni
työmahdollisuuksie
n keskus

Yrittäminen –
Logistisesti
keskellä
kaikkea

Kaupunkistrategiaa toteuttavat ohjelmat, linjaukset ja suunnitelmat

**Yhteiset
vuosi-
tavoitteet**

Kaupunkistrategian tavoitteista ja taloussuunnittelukauden painopisteistä johdetut yhteiset
vuositavoitteet 2025

Palvelutuotannon optimointi

Työkykyjohtamisen kehittäminen
proaktiiviseksi

Toimintaprosessien digitalisoimisen
lisääminen

Kaupunkistrategiasta johdetut toimielimien vuositavoitteet

Toimielimien vuositavoitteita toteuttavat toimenpiteet (käyttösuunnitelma)

Tulos- ja prosessi-indikaattorit 2021-2024

HYTE-indikaattorit	Indikaattori	2021	2022	2023	2024
Tulosindikaattorit	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä	48	45	61	41
	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, 8.–9.lk oppilaat	37	37	50	50
	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat	55	61	48	67
	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat	35	57	52	21
	Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat	42	49	43	38
	Ylipaino, 8.-9.lk oppilaat	55	55	49	49
Prosessi-indikaattorit - Perusopetus	Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden ja kouluuyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään peruskoulussa kolmen vuoden välein, % kunnan kouluista	41		85	
	Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	86	86	64	64
	Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	78	78	92	92
	Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	71	71	9	9
Prosessi-indikaattorit - Liikunta	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	100	100		0
	Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100	100		100
	Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100	100		100
	Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin	100	100		100
	Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100	100		100
Prosessi-indikaattorit - Kuntajohto	Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	100	100	100	100
	Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	100	100	100	100
	Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	100	100	100	100
	Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	100	100	100	100
	Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	100	100	100	100
Prosessi-indikaattorit - Kulttuuri	Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	100	100	100	100

KOUVOLA

Taulukossa nähdään kaikki hyte-kerroinindikaattorit. Jokaiselle hyte-kerroinindikaattorille lasketaan kuntakohtainen pistemäärä välille 0–100.

Monet prosessi-indikaattorit saavat Kouvolassa täydet 100 pistettä.

Tulosindikaattoreissa on varaa parantaa. Vain yksi tulosindikaattori on parantunut edellisestä vuodesta, kaksi pysynyt samana ja kolme huonontunut. Kaikkia tulosindikaattoreita seurataan Kouvolan Hyvinvointikertomuksessa ja toimenpiteitä indikaattoreiden parantamiseksi kirjataan Hyvinvointisuunnitelmaan.

LUONNOS

Olemassa olevat suunnitelmat, jotka raportoitiin HVK 2025

- Kaikkien Kouvola – monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma 2023-2025
 - **Tavoitteet:** SUJUVAT PALVELUPOLUT. Rakennamme osaamisverkoston, joka kokoaa yhteen kotoutumisen eri toimijat ja palvelee käyttäjiä joustavasti. TYÖTÄ JA KOULUTUSTA. Vahvistamme maahanmuuttaneiden valmiuksia siirtyä koulutukseen ja työelämään. YHDENVERTAISUUTTA JA OSALLISUUTTA. Rakennamme Kouvolaan yhdenvertaisuutta ja osallisuutta tukevaa kaupunkia.
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025
 - **Tavoitteet:** Moninaisuus koetaan vahvuutena. Asukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada kaupungin tuottamia palveluja ja vaikuttaa niiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulella kuulluksi sekä antamalla palautetta. Kaupunkiympäristö on esteetön. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvoisuus toteutuu Kouvolaan kaupungin päätöksenteossa.
- Osallisuussuunnitelma 2021-2025
 - **Tavoitteet:** Osallisuuden vahvistaminen.

Hyvinvoiva kuntalainen TA26 -tavoite

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Tavoite: Hyvinvoiva kuntalainen	Keskeisimmät toimenpiteet: Liikkumisen lisääminen, lasten ja nuorten perustaitojen ja mielen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen.			
Mittari(t)				
Hyvinvointi-indikaattori	Lähtöarvo 12/2023	95	Tavoitearvo 12/2026	100
Voi hyvin tai erittäin hyvin %	Lähtöarvo 12/2024	44	Tavoitearvo 12/2026	50

Kouvolan hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 - Yhteenveto

Positiiviset kehityskulut

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä 65 vuotta täyttäneillä Kouvolassa koko maan tasoa lähes kolmanneksen alempi ja verrokkikuntien matalimmalla tasolla Kotkan kanssa ja laskenut joka vuosi vuodesta 2019 lähtien.
- Koulutuksen ulkopuolelle jäi 17–24-vuotiaista nuorista 8,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Prosenttiosuus on kääntynyt laskuun ja on mittausjakson alin
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita 25–64-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä on Kouvolassa 2 %. Tämä on noin 0,4 prosenttiyksikköä koko maan tasoa alempi vuonna 2023.

Negatiiviset kehityskulut

- Kouvolalaisista 8.-9. luokan oppilaista 28,3 % tuntee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Luku on vertailukunnista toiseksi huonoin.
- Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on suurin, 8,5 %.
- 18,6 % Kouvolan 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia. Määrä on korkeampi koko maahan ja verrokkikaupunkeihin nähden, mutta laskenut hieman edellisestä kyselystä.
- Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohde 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolan työllisyysalueella suuresti.
- Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea.
- Move mittaus - 8.-luokkalaisista kouvolaalaisista heikko fyysinen toimintakyky on 46 %:lla oppilaita. Osuus on kasvanut ja on selvästi verrokkikuntia sekä koko maan osuutta korkeampi.

Valmistelu

- Hyvinvointisuunnitelmalla 2025–2029 on kaksi painopistettä, jotka ovat samat kuin Alueellisessa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa.
- Osa tavoitteista ovat myös yhteisiä alueellisen suunnitelman kanssa.
- Asiakirjakokonaisuus on työstetty poikkihallinnollisen hyvinvoinnin ohjausryhmän ja hyvinvointi- ja osallisuustyöryhmän kanssa, jossa on myös järjestöjen ja seurakuntien edustusta mukana.
- Toimialojen johtoryhmät ovat ohjanneet omien palvelujensa valmistelua.
- Tämän lisäksi asiakirja on käynyt kommenteilla vanhus- ja vammaisneuvostossa ja nuorisovaltuustossa sekä poliittisissa ryhmissä.

Painopisteet ja tavoitteet

Painopiste 1. Terveelliset ja hyvinvointia tukevat elintavat (alueellinen)

Tavoitteet:

Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä valintoja ja liikkuvat säännöllisesti (alueellinen)

Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat (alueellinen)

Asukkaiden perustaidot ja hyvinvointi vahvistuvat

Painopiste 2. Merkityksellinen elämä ja turvallinen arki (alueellinen)

Tavoitteet:

Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi sekä osallistuvat heille merkityksellisiin asioihin (alueellinen)

Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee (alueellinen)

Sosiaalinen, fyysinen ja digitaalinen esteettömyys paranee

Painopiste 1. Terveelliset ja hyvinvointia tukevat elintavat (alueellinen)

KOUVOLA
LUONNOS

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Valtuustokauden mittari /lähtöarvo	Tavoitearvo 2029
Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä valintoja ja liikkuvat säännöllisesti (alueellinen)	Toiminnallisuuden lisääminen opetuksessa ja aktiivisuuden lisääminen välitunneilla Harrastamisen Suomen mallin harrastetunnit jatkavat toimintaa kaikissa peruskouluissa	Perusopetus	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista / 42 %	> 42 %
	Hyvinvointioppimisen suunnitelma eri luokka-asteiselle ikätasoisesti	Perusopetus	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.–9.lk oppilaista / 22 %	< 22 %
	KouluPT toiminnan mallintaminen ja laajentaminen Kouvolan peruskouluissa	Perusopetus	Ylipaino, % 8.-9.lk oppilaista / 19 %	< 19 %
	Toiminnallisuus opetuksessa ja liikunnalliset välitunnit, Harrastamisen Suomen mallin kerhot SporttiTalo Lehdokin liikuntakerhot NuPan iWall seinä ja kuntoilutila Nuorisotiloilla vähintään kerran viikossa liikuntaa ja hyvinvointia tukevaa toimintaa	Perusopetus Nuorisopalvelut /koulunuorisotyö Nuorisopalvelut Nuorisopalvelut Nuorisopalvelut	Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky, % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky / 46 %	< 46 %
	Liikuntaneuvonnan palveluun ohjautumisen vahvistaminen	Liikuntapalvelut	Liikuntaneuvonnan lähetteiden määrä / 300 kpl	≥ 350 kpl
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat (alueellinen)	Järjestöjen palvelualusta kuntalaisten käyttöön tiedon saamiseksi	Hyvinvointi	Voi hyvin tai erittäin hyvin, % / 44 %	> 44 %
	Hyvinvointioppimisen suunnitelman mukaiset toimenpiteet Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisytyön mallintaminen	Perusopetus Kasvatus ja opetus	Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan tytöistä / 36 %	< 36 %
Asukkaiden perustaidot ja hyvinvointi vahvistuvat	Eri toimijoiden poikkihallinnollisen hyvinvointi- ja osallisuustyön roolien selkeyttäminen ja sitouttaminen Yhteistyö ja poluttaminen vahvempaa hyvinvointialueen kanssa	Hyvinvointi Hyvinvointi	Hyte-kerroin / 64	> 64 %
	Asukkaiden aktiivisuuden ja osallisuuden kasvattaminen	Koko kaupunki	Äänestysprosentti kuntavaaleissa / 49,4 %	> 49,4 %
	Parannetaan kouvolaisten lasten ja nuorten uimataittoa kohdennetuin toimenpitein	Liikuntapalvelut	Uimataitoprosentti 6. luokkalaisilla lukuvuonna 2024-2025 / 56,6 %	> 56,6 %
	Lasten ja nuorten tunnetaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen museopedagogisissa kohtaamisissa sekä opiston taiteen perusopetuksen ryhmissä. Lukutaidon vahvistaminen kirjastoammattilaisten pedagogisissa kohtaamisissa.	Kulttuuri ja vapaa sivistystyö	Ryhmiä ja osallistujien määrä 698	> 700
	Kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen painopisteenä erityisryhmien kulttuurin saavutettavuutta lisäävät toimenpiteet: mm. aiheeseen liittyvät kehittämishankkeet, erityisryhmille suunnattu toiminta ja kulttuurilähetetyön seuranta	Kulttuuri ja vapaa sivistystyö	Tapahtumien ja tekojen lkm 359	> 360

Painopiste 2. Merkityksellinen elämä ja turvallinen arki (alueellinen)

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Valtuustokauden mittari /lähtöarvo	Tavoitearvo 2029
Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi sekä osallistuvat heille merkityksellisiin asioihin (alueellinen)	Pitkäaikaistyöttömyyteen vaikuttamisen toimenpiteet mm. kärkihanke	Työllisyys- ja yrityspalvelut	Pitkäaikaistyöttömien määrä (vuosikeskiarvo) / 1 210	< 1210
	Nuorten palveluiden uudistus: yrityslähtöisyyden vahvistaminen ja keskittäminen sekä monialainen yhteistyö.	Työllisyys- ja yrityspalvelut	Nuorten alle 25 v työttömien määrä (vuosikeskiarvo) / 442	< 442
	International House Kouvola –palvelumalli tukee kansainvälisen kouvolaalaisen pitovoimaa ja työllistymistä.	Työllisyys- ja yrityspalvelut	Ulkomaalaisten työttömien määrä (vuosikeskiarvo) / 376	< 376
Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee (alueellinen)	Yhteisötilojen talotoimikuntien toiminnan yhdenmukaistaminen ja vakiinnuttaminen Yhteistyömalli luotu kaupungin, yhteisötilojen ja järjestöjen välillä	Hyvinvointi Hyvinvointi	Yhteisötilojen kävijöiden määrä / 29 421	> 29 421
	Nuorten palveluiden uudistus: valmennuksellisuus ja yksilökohtainen palvelu	Työllisyys- ja yrityspalvelut	Syrjäytymisriskissä olevat 18-24 vuotiaat % vastaavan ikäisistä / 22 %	< 22 %
	Tuetaan neuvostojen vaikuttamistyötä	Hyvinvointi	Vaikuttamistoimenpiteiden määrä / 14	> 14
Sosiaalinen, fyysinen ja digitaalinen esteettömyys paranee	Lisätään päättäjien ja toimihenkilöiden ymmärrystä esteettömyydestä ja sen vaikutuksista	Hyvinvointi	Esteettömyyteen liittyvät koulutukset, katselmukset ja muut tilaisuudet / 14	≥ 14
	Digituen vahvistaminen kuntalaisille palvelujen saavuttamiseksi	Hyvinvointi	Digineuvojien yhteydenottojen määrä / 500	> 500
	Lisätään esteettömyyttä julkisissa tiloissa ja yleisillä alueilla sekä kaduilla	Teky, Tilapalvelut	Kaupungilla tehtyjen esteettömyyttä parantavien toimenpiteiden / lkm 6	> 6